

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตรผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด จำนวน 38 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอคีรีมาศ

ความเป็นมาของหลักสูตร

การจักสานมีทำกันมาตั้งแต่สมัยปู่ ย่า ตา ยาย โดยอาศัยไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในป่าเมืองไทย ซึ่งมีอยู่ประมาณ 100 ชนิด แต่ที่นิยมนำมาจักสานกัน ได้แก่ ไม้ไผ่ใหญ่ การจักสานนั้นจะนิยม ที่คนนิยมนำมาปลูกไว้ มาตัดแปลงทำเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นภายในครอบครัวเช่น ตะกร้า ชะลอม กระออม กระด้ง ตะแกรง กระเชอ ลอบ ไซ กระติบข้าว หวด หรือมวนหนึ่งข้าว ครุ เป็นต้น เครื่องใช้ต่าง ๆ ในสมัยก่อนนิยมทำใช้กันเองภายในครอบครัว ตามความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและ การจักสานแต่ละอย่างมีกรรมวิธีที่แตกต่างกัน ยากบ้างง่ายบ้าง ดังนั้นแต่ละคนจึงมีความถนัดใน การทำไม่เหมือนกัน จึงได้เกิดมีการผลิต เพื่อแลกเปลี่ยนกันขึ้น พอมาช่วงหลัง ๆ ไม้ไผ่หายากขึ้น และคนมีงาน มีรายได้ดีกว่าก็หันไปทำงานอย่างอื่นแทน จึงยังคงเหลืออยู่เพียงบางคนหรือบางกลุ่มเท่านั้นที่มีความถนัดทางจักสานเป็นพิเศษหันมาชีพทางการจักสานเป็นอาชีพหลัก บางคนก็ยึดเป็นอาชีพรองจากการทำไร่ ทำนา โดยอาศัยทำในเวลาว่าง ตอนเย็นหรือ กลางคืนที่กลับ จากไร่มาแล้ว เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวอีกทางหนึ่ง การจักสานได้นั้นสามารถ นำมา ตัดแปลงทำเครื่องใช้ได้หลายอย่าง

อำเภอคีรีมาศได้ชื่อว่า เป็นแหล่งที่มีต้นตาลมากที่สุดในประเทศไทยและนับได้ว่าตาลโตนดเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของชาวสทิงพระมาแต่บรรพกาลโดยเฉพาะน้ำตาลสด และผลตาลอ่อน ใบตาล ต้นตาล และใบตาล ในที่นี้กลุ่มก็กล่าวถึงใบตาล การจักสานใบตาลเป็นตะกร้า ได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษซึ่งเมื่อก่อนได้สานเป็นกระเป่าใส่หนังสือให้ลูกหลานไปโรงเรียนต่อมาลูกหลานก็ได้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นและรวมกลุ่มขึ้นทำเป็นตะกร้าหนามทุเรียนเพราะได้ใช้วัสดุ ดิบในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์พร้อมสืบทอดตำนานจากบรรพบุรุษไว้ให้หลานได้ดู ได้ใช้ และสามารถเสริมสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในกลุ่มได้เป็นอย่างดี เป็นผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของประชาชนในเรื่องผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด เพื่อการประกอบอาชีพ
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจและทักษะรวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์การสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ส่งเสริมสนับสนุนและสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ

จุดประสงค์ของหลักสูตร เมื่อผู้เรียน เรียนจบหลักสูตรแล้วสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีพการจัดทำผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงการเป็นผู้ประกอบการที่ดี

กลุ่มเป้าหมาย

- ประชาชนทั่วไป และประชาชนที่สนใจในพื้นที่อำเภอศรีมหา

ระยะเวลา

หลักสูตร การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร(การทำข้าวเกรียบ) จำนวน 38 ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน 12 ชั่วโมง

- ภาคปฏิบัติ จำนวน 26 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน

1. ปฐมนิเทศ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	เพื่อแนะแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1. การปฐมนิเทศ	1. ครู กศน. แนะนำตัวเองและวิทยากร 2. วิทยากรบอกถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	1 ชม	-

2. ช่องทางการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2	1.เพื่ออธิบายความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด ได้ 2.เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกความสำคัญในการผลิตภัณฑจากใบตาลโตนดได้ 3.เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด ได้	1. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด 2. ความสำคัญในการจักสานผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด 3. แหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด	วิทยากรสนทนาและแลกเปลี่ยนความรู้เดิมของผู้เรียน และบรรยายความเป็นมา ความสำคัญในการประกอบอาชีพการผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด และแนะนำแหล่งจำหน่ายการจักสานผลิตภัณฑจากใบตาลโตนด	2 ชม.	

3. ทักษะการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนที่ร่วมกิจกรรมมีการสร้างผลิตภัณฑ์ได้</p> <p>2. เพื่อส่งเสริมอาชีพแก่คนในชุมชนและเป็นทางเลือกการประกอบอาชีพที่มีความหลากหลายมากขึ้น</p> <p>3. เพื่อเป็นการสร้างชุมชนเข้มแข็งและสร้างความสามัคคีในชุมชน</p>	<p>1. การเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ ในการจักสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด</p> <p>2. การคัดเลือก คำนวณเส้นตอก การผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด</p> <p>3. แหล่งวัสดุ อุปกรณ์การจักสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด</p> <p>4. ฝึกปฏิบัติการจักสานชะลอมจากไม้ไผ่</p>	<p>1. ให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงความเป็นมาและความสำคัญของการทำจักสาน ผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด</p> <ul style="list-style-type: none"> -การเลือกใช้ใบตาล -การจักตอก -การจักสาน กระเป่า -การจักสาน กระต๊อบ -การจักสาน ตะกร้าใบตาล -การตกแต่งผลิตภัณฑ์ <p>2. ผู้สอนสาธิตวิธีการทำจักสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด</p> <ul style="list-style-type: none"> -การจักสาน กระเป่า -การจักสาน กระต๊อบ -การจักสาน ตะกร้าใบตาล -การตกแต่งผลิตภัณฑ์ <p>3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการทำจักสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโตนด</p> <ul style="list-style-type: none"> -การจักสาน กระเป่า -การจักสาน กระต๊อบ -การจักสาน ตะกร้าใบตาล -การตกแต่งผลิตภัณฑ์ <p>4. วิทยากรประเมินผลการของผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ทำความสะอาดจักสาน</p> <ul style="list-style-type: none"> -การจักสาน กระเป่า -การจักสาน กระต๊อบ -การจักสาน ตะกร้าใบตาล -การตกแต่งผลิตภัณฑ์ 	6 ชม	23 ชั่วโมง

4. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
4	<p>1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการได้</p> <p>2. เพื่อให้ผู้เรียนควบคุมคุณภาพ มาตรฐานของการจักสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโดนด</p> <p>3. เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตลาดการบัญชีได้</p> <p>4. เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การจำหน่ายทางอินเทอร์เน็ต</p>	<p>1. การบริหารจัดการ สํารวจแหล่งวัตถุดิบการผลิต สํารวจแหล่งทุน</p> <p>2. การควบคุมคุณภาพ มาตรฐาน การจักสาน ผลิตภัณฑ์จากใบตาลโดนด</p> <p>3. การวิเคราะห์ความต้องการของตลาด การบัญชี การคิดต้นทุน กำไร</p> <p>4. การทำ facebook -การทำคลิป TikTok</p>	<p>1. จัดให้ผู้เรียนศึกษาการบริหารจัดการ</p> <p>2. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ เรื่องการจักสานผลิตภัณฑ์จากใบตาลโดนด</p> <p>- ความสวยงาม</p> <p>- ความต้องการของตลาด</p> <p>3. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของตลาดการบัญชี</p> <p>4. ให้ผู้เรียนรู้ช่องทางในการจำหน่ายสินค้าทางอินเทอร์เน็ต</p>	2 ชม	3

5. โครงการประกอบอาชีพ

ที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
5	<p>1. บอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้</p> <p>2. บอกประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพได้</p>	<p>1. ความสำคัญของ โครงการประกอบอาชีพ</p> <p>2. ประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ</p> <p>3. องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ</p>	<p>1. ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจถึงประโยชน์ของโครงการประกอบอาชีพ</p> <p>2. ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจถึงองค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ</p>	1 ชม	-

สื่อการเรียนรู้

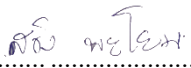
1. สื่อของจริง
2. รูปภาพ
3. วัสดุอุปกรณ์

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอสามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

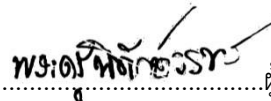
เงื่อนไขการจบหลักสูตร

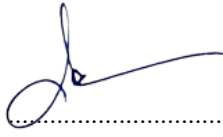
1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ..........วิทยาการ
(นางสวิง พะโยม)

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสมคณิง จารุเสนีย์)
หัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ..........วัดผลประเมินผล
(นายสุรพล อุปถัมภ์)
คณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(พระครูพิทักษ์วรารท)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางริสา วัฒนะรัตน์)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอคีรีมาศ
ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอคีรีมาศ